

Velikonoční

P a p r s e k z e t m y

interní občasník

Klubu přátel červenobílé hole

Velikonoce

Motto:

*At' jsme svázáni jakýmikoliv pouty,
díky Velikonocům můžeme říci: Vítězství je jisté !*

z knihy "Velikonoce - soubor různých textů" Podle T. Radcliffa, z knihy: Nazývám vás přáteli, kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství)

Kristus zemřel krutou smrtí na kříži, který musel sám odnést na Golgotu. když však byl odvalen kámen kryjící jeho hrob, kříž - znak mučednictví se změnil v symbol vítězství, věčného života, radosti a vykoupení. Jde o nejdůležitější symbol křesťanství, který s věky nabýval nejrůznější podoby. Jedno však zůstalo - oslava Velikonoc jako svátků jara, naděje a života.

Velikonoce - něco z historie

Velikonoce jsou nejvýznamnějším svátkem křesťanské církve, je spojený s památkou umučení a vzkříšení Krista. Velikonoce se však slavily ještě v době předkřesťanské. Zřejmě navazovaly na svátek židovský - pesach - památka vysvobození Židů z egyptského zajetí a později také oslavovali příchod Mesiáše. Pohané vítali jaro a začátek zemědělských prací.

Velikonoce jsou pozůstatkem roku řízeného současně sluncem - slunovrat a měsícem - úplněk. Od počátku se křesťané snažily oddělit velikonoce od židovského svátku pesach. Vedli se také spory o datum mezi Alexandrií a Římem.

Asi koncem 6. stol. byl přijat obecně způsob výpočtu data velikonoc - Alexandrijský způsob. Vychází ze zásady slavit velikonoce po jarní rovnodennosti - 21.3. v neděli po prvním jarním úplňku. Takto stanovená neděle může být v rozmezí od 22.3. do 25.4. pro určování data jsou různé tabulky.

KŘESŤANSKÉ VELIKONOCE:

Vzkříšení Ježíše Krista je pro křesťany centrálním bodem jejich víry, smrt není konec, ale nový začátek nového života

proto se o Velikonocích zvěstuje, že život zvítězil nad smrtí, pravda nad lží, spravedlnost nad nespravedlností a láska nad nenávisť. Na velikonoce se křesťané připravují 40ti denním obdobím nazývaným postní doba, které začíná Popeleční středou. Je to původně doba, kdy lidé toužící přijmout křest (katechumeni) zintenzivnili svoji přípravu. Ostatní Křesťané se brzy připojili, aby si tak sami svojí vírou oživil. Po velikonocích nastává velikonoční doba, která trvá 50 dní do svátků "Seslání Ducha svatého", kdy se připomíná další událost. Velikonocemi totiž nic neskončilo. Apoštolové se v dalších 40ti dnech setkávali se vzkříšeným Kristem. Při posledním setkání jim Kristus řekl, že již ho neuvidí, ale dostanou zvláštní posilu - Ducha svatého. Ten dostali za dalších 10 dní. vlastní velikonoce se slaví v tzv. svatém týdnu, který začíná Květnou nedělí ve velikonočním období se nosí bílá barva, barva světla, barva která připomíná roucha, která si oblékali nově pokřtění v prvotní církvi, aby symbolizovala nový život

Co znamená slovo velikonoce?

Velikonoce - na začátku našeho letopočtu ukřižován Ježíš Kristus a v noci ze soboty na neděli se odehrál zázrak zmrtvýchvstání. Proto se ta noc nazývá Velkou nocí. A od ní je odvozen i náš název velikonoce. O tom, co se tehdy odehrálo se zachovalo velmi málo historických pramenů a žádný z nich neudává přesné datum. Tradice klade neděli po "Velké noci" na první jarní úplňk, kdy slaví svůj velký svátek Pesach (přechod Rudým mořem) i Židé.

Symbyly Velikonoc

Velikonoční beránek

- pohané - symbol beránka byl velmi rozšířený již v předkřesťanské tradici v celé středomořské civilizaci, ovládané po tisíciletí pastevcí
- židové - ovce symbolizovaly Izraelitu jako člena "Božího stáda", i židovský Bůh je označován za pastýře, který bere své ovce do náručí, beránek se také zbíjel na památku vyvedení Izraele z egyptského otroctví
- křesťané - v křesťanské církvi se beránek stal symbolem Božího Beránka, Krista a znázorňuje se s praporem vítězství
- na Šumavě se věřilo, že jeho posvěcení pomůže najít pocestným ztracenou cestu z lesů

Pomlázka

- dynovačka, mrskačka, šlehačka, binovačka, na Moravě - tatary, březové metličky

Proč se šlehalo

- aby byla děvčata zdravá, pilná, a veselá celý rok
- předání svěžesti, mladosti a zdraví mladého proutku
- hospodář vyšlehal čeládku, aby nebyla líná
- také na znamení přátelství mezi rodinami - děti nechodily k těm sousedům, jejichž rodiče nebyli zadobře.

Velikonoční vajíčko

- bylo již odpradáвна symbolem plodnosti, úrodnosti, života a vzkříšení, v předkřesťanských dobách bylo někde dokonce dáváno do hrobu k mrtvému
- zvyk konzumovat vejce v době svátků souvisel pravděpodobně i s postem, který Velikonocům předcházel, a při kterém se vejce jíst nesměla
- ve spojení s lidovou tradicí vznikl zvyk zdobení vajíček doprovázený řadou obřadů a pověr
- je také symbolem životní síly, narození, nesmrtelnosti, návratu jara a skořápka pocit bezpečí
- vejce něco skrývá, je jako zamčený hrob, ve kterém je přesto ukryt život
- tady je zřetelné symbolické spojení se Zmrtvýchvstáním Ježíše a s křesťanskými Velikonocemi
- symbolem nového života je již od pohanských dob
- Malovaná - nejčastěji červená
Bohatě malovaná

Velikonoční zajíček

- v mytologii řecké, egyptské, čínské symbolizuje štěstí, plynoucí čas, krátkost života
- v Bibli je zajíc řazen mezi stvoření "maličké na Zemi a moudřejší nad mudrce", symbolizuje chudé, skromné a pokorné, přesto se k němu křesťanství staví s jistým odstupem kvůli jeho užívání jako symbolu smyslnosti
- dnes je označován za toho, kdo o Velikonocích přináší vajíčka, nejlépe čokoládová - přišel k nám z Německa
- jiný názor na vznik spojení velikonočního zajíce s vajíčkem poukazuje na zvyk, kdy se do chleba upečeného ve formě

zajíce položilo velikonoční vejce, čímž se sdružily tyto dva symboly

- **bývalo také zvykem, aby kmotři zvali děti k tzv. honění velikonočního zajíce, to znamenalo, hledání ukrytých vajíček v zahradě**

Legenda o tradici malování vajec

Když Ježíš se sv. Petrem chodili po světě, přišli jednoho dne do statku a poprosili hospodyni o kousek chleba. Ta však neměla ani skývu. V tom uslyšela kdákání slepice, seběhla do kurníku a našla vejce. Upekla ho v teplém popelu a nakrmila jím pocestné. Když odešli, chtěla smést ze stolu koštětem skořápky. Jaké bylo překvapení, když uviděla, že se proměnily ve zlato. Selka potom každého pocestného častovala vejci, ale žádná skořápka se ve zlato již neproměnila. Časem začala vejce rozdávat na výroční den návštěvy oněch obou pocestných.

Velikonoční recept

Sluníčko

250 g hladké mouky, 2 žloutky, 50 g moučkového cukru, 50 g másla, 3 lžíce bílého vína, vanilkový cukr, sůl, strouhaná kůra z 1 citrónu, tuk na smažení

V míse zpracujeme z přísad tuhé těsto, které dáme na vál posypaný moukou a rozválíme na 4 mm silnou placku. Vykrajujeme kolečka, na okrajích je po celém obvodu nařezeme jako sluneční paprsky. Smažíme na rozehřátém tuku a ještě horké pocukrujeme. Těmito smaženými sluníčky se slaví odedávna v některých zemí příchod jara.

Příjemné a klidné prožití Velikonoc Vám přeje

Váš

Klub přátel červenobílé hole

